

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ НА РИНОК ПРАЦІ МИКОЛАЇВЩИНИ

Жердецька Т. В.

здобувач другого рівня вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Науковий керівник: Табацкова Г.В.

**кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет**

Ринок праці є складовою частиною загального економічного ринкового механізму. Аналіз ринку праці Миколаївщини під час військового стану дає можливість забезпечити ефективне використання робочої сили, запобігає масовому безробіттю та створює умови для запровадження необхідного рівня соціального захисту населення.

Ринок праці є особливою економічною категорією, яка включає оплачувану зайнятість. Сюди входять шукачі роботи та всі зайняті, за винятком тих, хто навчається, і домашніх робітників, зайнятих у натуральному господарстві.

Як економічна категорія ринок праці являє собою складну систему відносин щодо обміну індивідуальних трудових навичок на засоби існування, необхідні для відтворення робочої сили та розміщення працівників у системі суспільного поділу праці за законами товарного виробництва [2].

Воєнні умови призвели до переселення жителів прифронтових районів і районів, де велися бойові дії. Деякі з них переїхали в інші регіони України чи навіть за її межі у пошуках нової роботи та можливостей. На тлі сучасних технологій віддалена робота стала новою реальністю для багатьох шукачів.

Однак наразі в Україні відчувається дефіцит кваліфікованих працівників, особливо в сферах, які потребують спеціальної підготовки та досвіду (таких як медицина та освіта). Така ситуація стає серйозною проблемою, що впливає на різні галузі та економічну стабільність України. Це також може призвести до зростання безробіття серед молоді та молодих спеціалістів.

У 2022 році на Миколаївщині кількість роботодавців, з якими співпрацювала обласна служба зайнятості, зменшилася майже на 50%.

Зменшення роботодавців експерт пояснює тим, що багато підприємців переїхали в безпечніші регіони.

У 2023 році обласна служба зайнятості залучила до співпраці понад дві тисячі роботодавців та наповнила базу понад дев'ятьма тисячами вакансій. Але це вдвічі менше, ніж у 2021 році, коли у було 20 000 вільних вакансій.

Станом на 29 грудня 2023 року, центр зайнятості пропонує близько 400 вакансій, більшість із них у сферах державного управління, охорони здоров'я, виробництва, торгівлі, освіти, транспорту та сільського господарства.

За роки воєнних дій Миколаїв та населені пункти області стали справжнім притулком для багатьох херсонців та Херсонської області. Херсонці й сьогодні тікають у сусідню область, рятуючись від страшних обстрілів російських окупантів з лівобережжя. У 2022 році до послуг центру зайнятості звернулося 1300 внутрішньо переміщених осіб, 300 з яких вже отримали роботу.

Водночас кількість безробітних у Миколаївській області скоротилася, незважаючи на повномасштабну війну. У 2024 році цей показник становитиме 36 тисяч жителів області, що на 21 відсоток менше, ніж у 2021 році.

Можливі шляхи вирішення проблеми на ринку праці Миколаївської області під час війни:

- реінтеграція внутрішньо переміщених осіб (область може спрямувати свої зусилля на підтримку та реінтеграцію переміщених осіб, зокрема шляхом надання можливостей перепідготовки та підвищення кваліфікації);
- програми сприяння розвитку галузей (для залучення кваліфікованих працівників до важливих секторів економіки можуть бути реалізовані програми стимулювання, такі як фінансові стимули, освітні субсидії тощо);
- розвиток внутрішнього ринку праці (область може інвестувати у формування власних кадрових резервів, зокрема шляхом розширення освітніх програм та підтримки студентів/молодих спеціалістів);

- міжнародна співпраця (налагодження співпраці з іншими країнами для обміну спеціалістами та стажування. Міжнародне співробітництво може допомогти вирішити проблему нестачі кваліфікованих кадрів);

- підтримка бізнесу та інновацій (для залучення кваліфікованих працівників важливо створити сприятливі умови для бізнесу та інновацій – спростити бюрократичні процедури та надати фінансову підтримку стартапам та діючим компаніям).

Отже ринок праці на Миколаївщині динамічно змінюється в умовах військового стану під впливом технологічного розвитку, економічних і соціальних факторів, міграційних процесів. Найбільшим попитом користуються ІТ-спеціалісти, торгові представники, медики та будівельники. Очікується, що попит на ці професії залишатиметься високим, а ринок праці й надалі адаптуватиметься до нових викликів і можливостей.

Список використаної літератури

1. Людський розвиток регіонів України : аналіз та прогноз : монографія. К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України , 2021. С 367
2. Волянська-Савчук Л. В. Ринок праці: основні поняття та проблеми сьогодення. Економічний вісник. – 2023. С. 299-304